

HØJESTERETS DOM

afsagt fredag den 17. januar 2025

Sag BS-50214/2023-HJR
(2. afdeling)

FOA – Fag og Arbejde som mandatar for A
(advokat Anders Bang Mønster Hansen)

mod

Ankestyrelsen
og
Arbejdsmarkedets Erhvervssikring
(advokat Jacob Pinborg for begge)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Hillerød den 23. maj 2022 (BS-15121/2021-HIL) og af Østre Landsrets 22. afdeling den 10. marts 2023 (BS-23290/2022-OLR).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Poul Dahl Jensen, Jan Schans Christensen, Kurt Rasmussen, Rikke Foersom og Mohammad Ahsan.

Påstande

Appellanten, FOA – Fag og Arbejde som mandatar for A, har nedlagt påstand om, at indstævnte Ankestyrelsen skal anerkende, at A den 28. februar 2019 var berettiget til erstatning for tab af erhvervsevne svarende til 15 %, og at indstævnte Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal anerkende, at A er berettiget til erstatning for tab af erhvervsevne svarende til 15 % i perioden fra den 1. marts til den 31. maj 2019.

Ankestyrelsen og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har påstået stadfæstelse.

Supplerende sagsfremstilling

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring genoptog sin afgørelse af 22. februar 2021, hvor As erhvervsevnetab var fastsat til mindre end 15 %, og traf den 18. marts 2024 afgørelse om, dels at hendes erhvervsevnetab fra den 1. juni 2019 og frem svarede til 15 % med henvisning til, at hendes indtægtsnedgang var på 13,4 %, dels at hendes erhvervsevnetab i perioden fra den 1. marts 2019 til den 31. maj 2019 var mindre end 15 % med henvisning til, at hendes indtægtsnedgang i denne periode var på 8,8 %. Af afgørelsen fremgår bl.a.:

"Begrundelse for afgørelsen

I dette afsnit kan du læse en begrundelse for, hvorfor vi har vurderet dit tab af erhvervsevne til 15 %. I bilagene finder du en detaljeret beregning af din løn nedgang og en forklaring af, hvordan vi har beregnet det beløb, du får udbetalt.

Vi er blevet opmærksomme på en væsentlig sagsbehandlingsfejl i vores afgørelse af 22. februar 2021. Vi fastsatte dit tab af erhvervsevne til mindre end 15 %. Fejlen er, at vi ikke har lavet en faktisk beregning af din løn nedgang i perioden efter den 1. juni 2019. Vi skulle have foretaget denne beregning, fordi dit indtægtsgrundlag ændrede sig, da dine ansættelses- og lønvilkår ændrede sig den 1. juni 2019.

Vi har derfor genoptaget vores afgørelse fra den 22. februar 2021. Det betyder, at vi har truffet en ny afgørelse om tab af erhvervsevne, der træder i stedet for den tidligere afgørelse.

Vores seneste afgørelse om dit tab af erhvervsevne før afgørelsen af 22. februar 2021 er derfor vores afgørelse den 28. februar 2019. Du var ansat i et fleksjob. Dit tab af erhvervsevne blev fastsat ud fra forskellen mellem lønnen i fleksjobbet og det kommunale tilskud og hvad du kunne have tjent på afgørelsens tidspunkt, hvis arbejdsskaden ikke var sket. Du havde ikke ret til erstatning for tab af erhvervsevne da AES traf afgørelse 28. februar 2019.

Vi har nu truffet en ny afgørelse om dit tab af erhvervsevne. Denne afgørelse erstatter afgørelsen fra 22. februar 2021.

Sådan har vi vurderet dit tab af erhvervsevne

Vi har vurderet dit tab af erhvervsevne i forskellige perioder.

Perioden fra den 1. juni 2019 og frem – fleksjob 7,20 timer om ugen

Du er fra den 1. juni 2019 ansat i fleksjob hos Ballerup Kommune med en ugentlig arbejdstid på 7,20 timer om ugen. Bevillingen af dit fleksjob var

midlertidig på tidspunktet for afgørelse den 22. februar 2021. Vi har derfor truffet en midlertidig afgørelse om dit tab af erhvervsevne.

Dit tab af erhvervsevne er fastsat ud fra forskellen mellem lønnen i fleksjobbet og det kommunale tilskud, og hvad du kunne have tjent uden arbejdsskaden.

Ankestyrelsen har tidligere fastsat dit varige mén til 15 %. Godtgørelsen for varigt mén blev tilkendt for gener i form af middelsvære lændesmerter med middelsvær bevægeindskrænking og smerter i venstre balle og tendens til krampe i foden. Du har et skånebehov inden for rygbelastende arbejde.

Ud over arbejdsskaden har du konkurrerende gener i form af fire diskusprolaps i nakken.

Før skaden kunne du tjene 239.223 kr. årligt i 2008-niveau (se beregning i vores afgørelse om årsløn af 15. november 2010). Det svarer til 314.58,81 kr. i 2020 - niveau.

Din løn i 2020-niveau inklusiv det kommunale tilskud er 272.542,57 kr. årligt (se beregning i bilag). Du havde i 2020 dermed en lønnedgang på 42.044,24 kr. Det svarer til en lønnedgang på 13,4 %.

Din løn i perioden fra den 1. juni 2019 til den 31. december 2019 svarer også til en lønnedgang på 13,4 % (se beregning i bilag).

Det betyder, at dit samlede tab af erhvervsevne er 15 %.

Nedsættelse af erstatning for tab af erhvervsevne

Vi kan kun give erstatning for den del af dit tab af erhvervsevne, der skyldes arbejdsskaden. Du har konkurrerende gener i form af fire diskusprolaps i nakken.

Dine konkurrerende gener var årsag til ændringen af din ugentlige arbejdstid fra 9 timer til 7,20 timer om ugen.

Dine konkurrerende gener har dermed medført en yderligere forringelse af din erhvervsevne. Vi vurderer, at der er tale om en mindre forværring af din erhvervsmæssige situation, og at dine konkurrerende gener er en mindre medvirkende årsag til dit samlede tab af erhvervsevne.

I denne vurdering er det indgået, at din funktionsevne før de konkurrerende gener var væsentligt nedsat. Du var tilkendt fleksjob og arbejdede i

dette 9 timer om ugen. Dine konkurrerende gener har alene medført en nedsættelse af din resterende erhvervsevne.

Erstatningen efter § 17 a kan fastsættes til 15 %, selv om lønninggangen er mindre end 15 %. Dette gælder uafhængigt af, om AES' afgørelse er midlertidig eller endelig. Se Ankestyrelsens principmeddelelser PM 15-14, 14-20 og 19-04. Beregningen af det samlede tab af erhvervsevne er meget præcis, når afgørelse træffes efter § 17 a. Vurderingen af størrelsen af nedsættelsen af erstatningen pga. konkurrerende forhold (§ 12) er imidlertid en udpræget skønsmæssig vurdering. AES kan derfor tilkende erstatning for tab af erhvervsevne på 15 %, selvom lønninggangen efter nedsættelse (§ 12) fx er mindre end 12,5 %. Se for eksempel Østre Landsrets dom af 15. marts 2021.

Vi vurderer, at det henset til kommunens afgørelse om tilkendelse af fleksjob grundet en væsentlig og varig reduktion af din arbejdsevne samt de øvrige oplysninger om dine helbredsmæssige forhold, herunder at den konkurrerende skade kun har medført en mindre ændring i timetallet i fleksjob, er godtgjort, at dine erhvervsmæssige forhold er så afklarede, at der som følge af den anerkendte arbejdsskade er dokumenteret et blivende indtægtstab af nogen betydning.

Det betyder, at vi har fastsat dit tab af erhvervsevne som følge af arbejdsskaden til 15 %.

Tilkendelsestidspunkt

Du har ret til erstatning fra den 1. juni 2019, hvor din ugentlige arbejdstid blev ændret og du havde en lønninggang. Vi vurderer, at der fra dette tidspunkt er påvist et tab af erhvervsevne svarende til 15 %.

Perioden frem til den 31. maj 2019 – fleksjob 9 timer om ugen

Du var frem til den 31. maj 2019 ansat i fleksjob hos Ballerup Kommune med en ugentlig arbejdstid på 9 timer om ugen.

Dit tab af erhvervsevne er fastsat ud fra forskellen mellem lønnen i fleksjobbet og det kommunale tilskud, og hvad du kunne have tjent uden arbejdsskaden.

Før skaden kunne du tjene 239.223 kr. årligt i 2008-niveau (se beregning i vores afgørelse om årsløn af 15. november 2010). Det svarer til 300.884,30 kr. årligt i 2018-niveau.

Din løn i perioden inklusiv det kommunale tilskud var 274.509,57 kr. årligt (se beregning i bilag). Du havde dermed en lønnedgang på 26.374,73 kr. Det svarer til en lønnedgang på 8,8 %.

Det betyder, at vi har fastsat dit tab af erhvervsevne som følge af arbejdsskaden til mindre end 15 % i perioden, hvor du var i fleksjob hos med en ugentlig arbejdstid på 9 timer om ugen.

Det betyder, at du i perioden frem til den 31. maj 2019 fortsat ikke har ret til erstatning for tab af erhvervsevne.

Da du i perioden frem til den 31. maj 2019 ikke har et tab af erhvervsevne på 15 % har vi ikke taget stilling til en eventuel nedsættelse af din erstatning for konkurrerende gener."

Det pågældende forsikringsselskab påklagede Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 18. marts 2024 til Ankestyrelsen for så vidt angår den del af afgørelsen, der angik perioden den 1. juni 2019 og frem, og hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring havde truffet afgørelse om, at As erhvervsevnetab var på 15 %. Ankestyrelsen stadfæstede den 27. juni 2024 den påklagede del af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse. Af Ankestyrelsens afgørelse fremgår bl.a.:

"Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen
Ankestyrelsen vurderer, at du som følge af arbejdsskaden har et midlertidigt erhvervsevnetab på 15 procent, mens du er i fleksjob som køkkenmedhjælper på "... " i Ballerup Kommune.

Da du er tilkendt fleksjob i en tidsbegrænset periode, træffer vi en midlertidig afgørelse om din ret til erstatning for tab af erhvervsevne.

Hvad er afgørende for resultatet

Du er ved Egedals Kommunes afgørelse af 6. juli 2010 tilkendt fleksjob og blev den 1. august 2016 ansat ved "... " i Ballerup Kommune. Den 1. juni 2019 skete der en mindre ændring i dit ugentlige timetal, idet det blev nedsat fra (effektive) 9 timer til 7,2 timer.

Egedals Kommunes afgørelse vedrører perioden fra den 1. juni 2019 og fremefter. Du var på daværende tidspunkt ansat i et midlertidigt fleksjob.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har i afgørelsen af 18. marts 2024 beregnet, at du har en indtægtsnedgang på 13,4 procent. Vi er enige i denne beregning, som vi derfor i det hele henviser til.

Vi bemærker i den forbindelse, at hverken forsikringsselskabet eller du har haft bemærkninger til beregningen.

Vi lægger således til grund, at du fra 1. juni 2019 har haft en indtægtsnedgang på 13,4 procent, sammenlignet med det, du ville have tjent uden arbejdsskaden.

Vi vurderer, at det ikke kan godtgøres med overvejende sandsynlighed, at nogen del af din indtægtsnedgang skyldes andre forhold end arbejdsskaden.

...

Tilskadekomne får ikke erstatning for tab af erhvervsevne, hvis tabet af erhvervsevne er mindre end 15 procent. Det gælder også, hvis tilskadekomne er ansat i et midlertidigt fleksjob. For personer, der er ansat i fleksjob, fastsættes tabet af erhvervsevne på grundlag af forskellen mellem indtjeningen før arbejdsskaden og ledighedsydelsen eller indtjeningen i fleksjobbet. Efter praksis kan tilskadekomne dog få erstatning for tab af erhvervsevne hvis der er et klart og varigt indtægtstab af nogen betydning. Vi henviser i den forbindelse til Ankestyrelsens principmeddelelser U-19-04, 15-14 og 14-20, som du kan læse på Ankestyrelsens hjemmeside (www.ast.dk). Vi henviser endvidere til Højesterets dom af 9. april 2024, offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen 2024, side 2853.

Vi vurderer, at du har ret til erstatning for tab af erhvervsevne på 15 procent, selvom din indtægtsnedgang er beregnet til 13,4 procent. Vi lægger ved denne vurdering vægt på, at du har pådraget dig en alvorlig arbejdsskade, hvor der tidligere er fastsat en méngrad på 15 procent. Du blev tilkendt fleksjob i 2010. Du modtog ledighedsydelse frem til din ansættelse i fleksjob den 1. august 2016. Du har siden dengang været ansat i det samme fleksjob, men med en nedgang i timetal den 1. juni 2019. Der er således ikke udsigt til, at der vil ske nogen bedring af din erhvervsmæssige situation. Der er derfor tale om en klar og varig indtægtsnedgang, som også er af nogen betydning."

Retsgrundlag

Arbejdsskadesikringslovens § 17

Den dagældende § 17, stk. 1, i arbejdsskadesikringsloven, som blev indsat ved lov nr. 422 af 10. juni 2003, lyder:

”§ 17. Har arbejdsskaden nedsat tilskadekomnes evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde, har den pågældende ret til erstatning for tab af erhvervs-evne. Der ydes ikke erstatning, hvis tabet af erhvervsevne er mindre end 15 pct.”

Bestemmelsen videreførte i uændret affattelse § 32, stk. 1, i lov nr. 390 af 20. maj 1992 om sikring mod følger af arbejdsskade, der i uændret affattelse videreførte § 27, stk. 1, i lov nr. 79 af 8. marts 1978 om arbejdsskadeforsikring.

Af lovforslag nr. L 47 om arbejdsskadeforsikring af 14. oktober 1977 fremgår, at lovforslaget var udarbejdet på grundlag af betænkning nr. 792/1977 om arbejdsskadeforsikring (Folketingstidende 1977-78, tillæg A, lovforslag nr. L 47, sp. 913).

Af betænkning nr. 792/1977, s. 17 f. og s. 46 f., fremgår bl.a.:

”3° Erstatning for tab af erhvervsevne.

Erstatning for tab af erhvervsevne bør efter udvalgets opfattelse være en erstatning for den af skaden forvoldte forringelse af skadelidtes indtjeningsevne eller erhvervsmuligheder. En korrekt erstatningsudmåling forudsætter herefter en vurdering af skadelidtes erhvervsmæssige muligheder, såfremt skaden ikke var sket, sammenholdt med en vurdering af hans erhvervsmuligheder den skete skade taget i betragtning.

Efter udvalgets opfattelse bør den medicinske følge af arbejdsskaden, som efter gældende lov har afgørende betydning for erhvervsevnetabsprocentens fastsættelse, ikke have nogen selvstændig indflydelse på denne fastsættelse, men alene tillægges betydning for fastsættelsen af den ovenfor omtalte ménerstatning. Kan skadelidte, uanset store medicinske varige følger af arbejdsskaden, genoptage sit sædvanlige arbejde eller andet arbejde til samme løn, tilkommer der ham ikke erstatning for tab af erhvervsevne.

Det er administrationens erfaring, at et arbejdsulykkestilfælde har til følge, enten at skadelidtes erhvervsevne slet ikke - eller så godt som ikke - forringes, eller at erhvervsevnen forringes så meget, at skadelidte må ophøre helt eller delvis med erhvervsarbejde, eventuelt søge lettere og dårligere lønnet arbejde. Efter udvalgets opfattelse vil der derfor kun meget sjældent forekomme tilfælde, hvor erhvervsevnetabet, når et sådant foreligger, ikke måtte fastsættes til mindst 15-20 pct. Udvalget har draget konsekvensen heraf og foreslår 15 pct. som den nedre grænse for erstatning for tab af erhvervsevne. Med denne nedre grænse er der således ikke fra udvalgets side forbundet noget ønske om at udelukke i øvrigt berettigede skadelidte

fra erstatning, men alene sikret administrationen adgang til at afvise dyberegående behandling af udokumenterbare bagatelkrav.

...

1° Erstatning for tab af erhvervsevne og ménerstatning

...

Ménerstatningen tænkes i øvrigt fastsat uafhængigt af skadelidtes indtægt, idet erstatningen alene skal erstatte de medicinske ulemper ved den opståede beskadigelse, og disse må anses for uden relation til indtægten.

Er der samtidig opstået en forringelse af skadelidtes indtjeningsevne eller erhvervsmuligheder, erstattes denne gennem erhvervsevnetabserstatningen. Denne erstatning skal efter forslaget fastsættes efter et helt individuelt skøn over skadens betydning i det enkelte tilfælde.

Typisk vil en arbejdsskade medføre enten en betragtelig nedgang i indtægten eller ingen eller kun uvæsentlig nedgang. Det foreslås derfor, at der ikke ydes erstatning for erhvervsevnetab, der ikke kan vurderes til mindst 15 pct. Heri ligger således ikke noget ønske om at udelukke en i øvrigt berettiget gruppe fra erstatning. Bestemmelsen tilstræber alene at sikre administrationen mulighed for at afvise dyberegående behandling af et stort antal udokumenterbare krav om erstatning for tab af bagatelbeløb som følge af mindre arbejdsskader.

Forslaget betyder, at der for mindre skader uden erhvervsmæssig betydning fremtidig generelt ydes en noget mindre erstatning end hidtil, men at der til gengæld bliver mulighed for i tilfælde, hvor skaden har virkelige konsekvenser for skadelidtes erhvervsmuligheder, at tage fuldt hensyn hertil ved den individuelle vurdering af erhvervsevnenes forringelse kombineret med erstatning for ménet."

Af lovforslagets almindelige bemærkninger fremgår bl.a. (Folketingstidende 1977-78, tillæg A, lovforslag nr. L 47, sp. 915 f.):

"Erstatningerne.

3. Erstatning for tab af erhvervsevne og ménerstatning.

Efter den gældende lovs § 32, jfr. § 1, ydes der erstatning for tab eller forringelse af skadelidtes erhvervsevne. Vurderes forringelsen af erhvervsevnen til mindre end 5 pct., ydes der ikke erstatning.

I praksis har sikringsstyrelsen ved vurderingen af, hvor meget erhvervsevnen må anses for forringet i det enkelte tilfælde, lagt afgørende vægt på

skadens medicinske art og omfang og i mindre grad taget hensyn til, hvilken faktisk betydning skaden har haft for skadelidtes erhvervsmuligheder, og der er udarbejdet tabeller med angivelse af procentsatser for en række typiske skader.

I mange tilfælde er der således ydet erstatning, uden at der har været noget til skaden svarende tab af erhvervsevnen. Dette har navnlig været tilfældet ved de små invaliditeter, hvor tabellen fastsætter procenter på 5-15 pct., men hvor skaden kun i undtagelsestilfælde har forringet erhvervsevnen i egentlig forstand.

Skaden vil dog i almindelighed være til gene for den skadelidte i hans almindelige livsførelse, og erstatningen kommer til at virke som en erstatning herfor, dvs. som en ménerstatning.

I forslagets §§ 27 og 28 foreslås derfor, i stedet for den hidtidige invaliditetserstatning, en todelt erstatning bestående af:

En erstatning for varige ulemper i den daglige livsførelse, som skaden har medført – ménerstatning – (forslagets § 28), og

En erstatning for forringelse af skadelidtes indtjeningsevne eller erhvervsmuligheder – erhvervsevnetabserstatning – (forslagets § 27).

Ménerstatningen fastsættes ud fra skadens medicinske art og omfang på grundlag af tabelsatser på lignende måde som den nuværende invaliditetserstatning. Erstatningen foreslås ydet for méngrader på 5 pct. eller derover. Den nedre grænse svarer til den nugældende grænse for ydelse af invaliditetserstatning.

...

Er der samtidig opstået en forringelse af skadelidtes indtjeningsevne eller erhvervsmuligheder, vil skadelidte yderligere være berettiget til en erhvervsevnetabserstatning.

Denne erstatning skal efter forslaget fastsættes efter et skøn over skadens betydning i det enkelte tilfælde.

Typisk vil en arbejdsskade medføre enten en betragtelig indtægtsnedgang eller ingen eller kun en uvæsentlig nedgang. Det foreslås derfor, at der ikke ydes erstatning for erhvervsevnetab fastsat til under 15 pct. Bestemelsen tilsigter at sikre administrationen mulighed for at afvise dyberegående behandling af et stort antal udokumenterbare krav om erstatning for bagatelagtige beløb som følge af mindre arbejdsskader.

Forslaget om den todelte erstatning medfører, at der for mindre skader uden erhvervsmæssig betydning samlet vil blive ydet en noget mindre erstatning end efter gældende lov. Til gengæld bliver der mulighed for i de tilfælde, hvor skaden har alvorligere konsekvenser for skadelidtes erhvervsmuligheder, at tage hensyn hertil ved den individuelle vurdering af erhvervsevnenes forringelse."

Af lovforslagets bemærkninger til § 27 fremgår bl.a. (Folketingstidende 1977-78, tillæg A, lovforslag nr. L 47, sp. 932 f.):

"Bestemmelsen, der afløser gældende lovs § 32 og § 33 omhandler erstatning for tab af erhvervsevne.

Der henvises til de almindelige bemærkninger under pkt. 3.

Stk. 1 giver en almindelig regel om ret til erstatning under forudsætning af, at de skadelidte lider et indtægtstab. Efter forslaget kræves der mindst 15 pct. erhvervsevnetab for, at der kan udbetales erstatning. Efter ulykkesforsikringsloven ydes der invaliditetserstatning, når blot erhvervsevnen er nedsat med 5 pct. Om baggrunden for denne ændring henvises til de almindelige bemærkninger i pkt. 3 om forholdet mellem forslagets regler om erstatning for tab af erhvervsevne og ménerstatning."

Af Folketingets Socialudvalgs betænkning af 9. februar 1978 over bl.a. lovforslag nr. L 47 om arbejdsskadeforsikring fremgår bl.a. (Folketingstidende 1977-78, tillæg B, sp. 315 ff.):

"Ad I. forslag til lov om arbejdsskadeforsikring.

Udvalgets drøftelser har navnlig vedrørt de nedenfor anførte forhold.

Erstatningen for tab af erhvervsevnen, jfr. den foreslåede § 27, hvorunder udvalget har drøftet forslaget om, at der ikke ydes erstatning for tab af erhvervsevnen, hvis tabet er mindre end 15 pct.

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af Danmarks kommunistiske partis medlem af dette) ønsker i denne forbindelse at fremhæve, at omlægningen af erstatningen fra en invaliditetserstatning til en erhvervsevnetaberstatning betyder, at erstatning ikke længere skal udmåles som erstatning efter en medicinsk invaliditetstabel, men derimod efter en konkret vurdering af den skadelidtes tab af erhvervsevne. ... Det fremgår [...] af betænkningen [792/1977] og af socialministerens besvarelse af flere spørgsmål fra udval-

get, at det ikke med fastsættelsen af den nedre grænse for erhvervsevnetabserstatning har været meningen at udelukke i øvrigt berettigede fra erstatning. Det betyder således, at hvis der foreligger et klart og varigt tab af erhvervsevnen, vil der efter forslaget blive ydet erstatning for dette erhvervsevnetab med mindst 15 pct. En sådan erstatning for tab af erhvervsevnen vil blive ydet også i tilfælde, hvor der efter den medicinske invaliditetsbedømmelse efter den gældende lov ikke ville være blevet fastsat en invaliditetsgrad på 15 pct. eller derover. Følgende eksempel kan anføres:

En person kommer til skade ved arbejdet. Der er tale om en fingerskade, som efter den gældende lov medfører en invaliditetsgrad på 5 pct. Efter lovforslaget skal der derimod foretages en vurdering af, om skadelidte har lidt et tab af erhvervsevne. Hvis skadelidte efter arbejdsskaden kan genplaceres i samme arbejde til samme løn, vil der ikke blive ydet erstatning for erhvervsevnetab. Hvis den skadelidte derimod på grund af skaden ikke kan vende tilbage til sit tidligere arbejde og lider et tab, som er klart og varigt, vil der blive ydet erstatning for tab af erhvervsevnen med mindst 15 pct.

Det samme vil være tilfældet, hvis der hos skadelidte på grund af den i sig selv ringe fingerskade udvikler sig en neurose, der "slår skadelidte ud", således at hans eller hendes erhvervsevne er forringet langt mere end 5 pct. Også i et sådant tilfælde vil der blive ydet erstatning for tab af erhvervsevnen med mindst 15 pct. Der vil i et sådant tilfælde principielt heller ikke være noget til hinder for at yde erstatning for tab af erhvervsevnen på 100 pct., hvis neurosen medfører, at den pågældende helt mister evnen til at skaffe sig et udkomme ved arbejde.

Et *mindretal* (Danmarks kommunistiske partis medlem af udvalget) ønsker at udtale følgende:

...

Selv om mindretallet således er enig i, at erstatning ikke kun skal udmåles som erstatning efter en medicinsk invaliditetstabel, men efter en konkret vurdering af den skadelidtes *tab af erhvervsevne*, mener mindretallet ikke, at det berettiger til at undlade at betale erstatning for tab af erhvervsevne mellem 5–15 pct.s erhvervsevnetab, som er erstatningsberettigende ifølge gældende lov. ...

Ændringsforslag

til

I. forslag til lov om arbejdsskadeforsikring

...

Til § 9

Af et *mindretal* (Ebba Strange (SF) og Tove Jørgensen (DKP)):

3) Nr. 1 og 2 affattes således:

...

Til § 27

Af *mindretallet under nr. 3*:

19) I stk. 1 ændres "15 pct." til: "5 pct."

Som bilag til Folketingets Socialudvalgs betænkning over lovforslaget er optrykt socialministerens besvarelse af bl.a. spørgsmål 11, 11 a, 27 og 32 til lovforslaget. Af disse besvarelser fremgår bl.a. (Folketingstidende 1977-78, tillæg B, sp. 405 ff.):

"Spørgsmål 11:

Ad § 27 bedes oplyst antallet af erstatningssager, der vil glide ud som følge af, at erhvervsevnetabet nu minimalt skal være 15 pct. mod tidligere 5 pct.

Svar: Gældende lovs invaliditetsprocent fastsættes for så vidt angår de mindre invaliditeter så godt som udelukkende på grundlag af den medicinske skadefølge (hvad er der sket med skadelidte rent legemligt). Efter lovforslaget opdeles gældende lovs invaliditetserstatning i ménerstatning og erhvervsevnetabserstatning. ...

I 1976 traf sikringsstyrelsen afgørelse om invaliditetserstatning i 3038 tilfælde, hvoraf de 2177 tilfælde blev afgjort med erstatninger svarende til under 15 pct. (medicinsk invaliditet). I langt det overvejende antal af disse sager havde den medicinske skadefølge ingen indflydelse på skadelidtes erhvervsmæssige forhold, idet skadelidte efter raskmelding genoptog sit sædvanlige arbejde til normal løn. De nævnte 2177 tilfælde ville efter lovforslaget formentlig alle resultere i ménerstatninger svarende til mellem 5 pct. og 15 pct. varigt mén. Herudover ville en del af tilfældene formentlig yderligere resultere i erhvervsevnetabserstatning, svarende til 15 pct. erhvervsevnetab og derover.

Spørgsmål 11 a:

Sidste punktum i svaret på spørgsmål 11 bedes om muligt uddybet.

Svar: Det har vist sig, at små medicinske invaliditeter på op til 15 pct. normalt ikke medfører nogen målelig nedsættelse af erhvervsevnen. I de få tilfælde indenfor denne gruppe, hvor der imidlertid er tale om indtægtsstab, vil der efter sikringsstyrelsens erfaring derimod ofte være tale om en betragtelig indtægtsnedgang.

Imellem disse yderpoler er der en del tilfælde, hvor der kan konstateres en mindre indtægtsnedgang, som dog ikke klart kan henføres til følgerne efter en arbejdsskade, men som f. eks. lige så godt kan skyldes sæsonledighed eller lignende.

Det forekommer imidlertid utvivlsomt, at der i de tilfælde, hvor der er tale om en klar og varig indtægtsnedgang som følge af en arbejdsskade, vil blive ydet en erhvervsevnetabserstatning på mindst 15 pct. Dette vil også være tilfældet, selv om en medicinsk vurdering efter de nugældende regler ikke ville føre til fastsættelse af en (tabellarisk) invaliditetsgrad på 15 pct. eller derover, men strengt taget kun til en invaliditetsgrad på mindre end 15 pct.

Det er således ikke hensigten med den foreslåede nedre grænse på 15 pct. at udelukke skadestilfælde, hvor det forekom klart, at der har været tale om et indtægtsstab af nogen betydning, der skyldes arbejdsskaden.

Det er alene hensigten med den foreslåede nedre grænse at fritage sikringsstyrelsen for at realitetsbehandle en række tilfælde med *udokumenterbare* og normalt *bagatelagtige* tab.

...

Spørgsmål 27:

Hvor stor en merudgift vil der ligge i fastholdelse af 5 pct.'s grænsen for erhvervsevneerstatningen?

Spørgsmål 32:

Hvor stor var den gennemsnitlige udgiftsramme pr. år for erstatninger på mellem 5–15 pct. i henhold til lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde i de seneste 3 år, og hvor stor skønnes den gennemsnitlige årlige udgiftsramme at blive efter forslaget henholdsvis for ménskader på under 15 pct. og for supplerende erhvervsskadeerstatning for skader, der i ménskader ikke overstiger 15 pct.?

Hvor stor en procent er det af den samlede udgiftsramme i henholdsvis den gamle lov og efter forslaget?

Svar:

...

En nedsættelse af den nedre grænse for erhvervsevnetab fra 15 pct. til 5 pct. vil derfor næppe bevirke en væsentlig forøgelse af de samlede erstatningsudgifter. Nedsættelsen vil imidlertid medføre en betydelig belastning af sikringsstyrelsens administration, idet der vil forekomme en række tilfælde med bagatelagte og ofte udokumenterbare tab, der må undersøges af sikringsstyrelsen. Det vil ofte også i disse tilfælde være nødvendigt, at styrelsen retter henvendelse til lokale myndigheder, såsom skattevæsen, social- og sundhedsforvaltning m.m., forinden der kan tages stilling til erstatningsspørgsmålet.

Det bemærkes, at i de tilfælde, hvor der på grund af skadelidtes usikre fremtidsforhold, dårligere advancementsmuligheder m.v. vil blive ydet erstatning for klare og varige indtægtstab, selv om en medicinsk vurdering efter de nugældende regler ikke ville føre til fastsættelse af en (tabellarisk) invaliditetsgrad på 15 pct. eller derover, kan der udmåles højere erstatning til de skadelidte efter forslagets 15 pct.-grænse end ved at nedsætte grænsen til 5 pct. Der henvises herom også til socialministeriets svar på spørgsmål 11 a."

Arbejdsskadesikringslovens § 17 a

Den dagældende § 17 a, stk. 1-3, i arbejdsskadesikringsloven lyder:

"§ 17 a. Tabet af erhvervsevne for personer, der efter en arbejdsskade er visiteret til fleksjob eller er i fleksjob, fastsættes på grundlag af forskellen mellem indtjeningen før arbejdsskaden og ledighedsydelsen eller indtjeningen i fleksjobbet.

Stk. 2. Indtjeningen før arbejdsskaden udgør det beløb, som tilskadekomne kunne have tjent på afgørelsestidspunktet, hvis arbejdsskaden ikke var indtrådt.

Stk. 3. Indtjeningen i fleksjobbet, jf. stk. 1, udgør summen af lønnen fra arbejdsgiveren og tilskuddet fra kommunen."

Bestemmelserne i stk. 1 og 2 blev indsat ved lov nr. 1388 af 21. december 2005, og stk. 3 blev indsat ved lov nr. 1380 af 23. december 2012. Af bemærkningerne til forslaget til lov nr. 1388 af 21. december 2005 fremgår bl.a. (Folketingstidende 2005-06, tillæg A, lovforslag nr. L 73, s. 2123):

"Til nr. 2.

Det foreslås at indføre en særlig regel for erstatning for tab af erhvervsevne til personer, der efter en arbejdsskade er visiteret til fleksjob eller i

fleksjob. Det foreslås, at erstatningen i disse sager fastsættes på grundlag af forskellen mellem lønnen før arbejdsskaden og lønnen i fleksjobbet.

Tabet gradueres mellem 0 pct. og 100 pct. efter hidtidig praksis.

Det indebærer, at tabet normalt skal udgøre mindst 15 pct. for at berettige til erstatning, og at tabet gradueres i spring på 5 procentpoint.

Ved forslaget genindføres Arbejdsskadestyrelsens og Ankestyrelsens praksis før højesteretsdommen af 22. december 2003. Der henvises til Ugeskrift for Retsvæsen 2004, side 867.

Den erhvervsmæssige situation anses ifølge praksis for afklaret, når tilskadekomne er visiteret til fleksjob.”

Anbringender

FOA – Fag og Arbejde som mandatar for A har anført navnlig, at der ikke kan stilles krav om, at et klart og varigt indtægtstab som følge af en arbejdsskade skal udgøre mindst 10 %, før det berettiger til erstatning for tab af erhvervsevne på 15 %.

Højesteret har i dommen optrykt i UfR 2024.2853 fastslået, at det afgørende kriterium for tilkendelse af erstatning for tab af erhvervsevne svarende til 15 % efter forarbejderne til arbejdsskadesikringslovens § 17 er, om der foreligger et klart og varigt tab af erhvervsevnen som følge af arbejdsskaden. Det fremgår også, at der ikke er holdepunkter for, at erhvervsevnetabet skal være tæt på 15 %, før dette kriterium er opfyldt.

I lyset af UfR 2024.2853 H har Ankestyrelsen og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkendt, at As indtægtsnedgang i perioden fra den 28. februar til den 31. maj 2019 er varig, og myndighederne bestrider ikke, at indtægtsnedgangen udelukkende skyldes arbejdsskaden.

Spørgsmålet er herefter alene, om As indtægtsnedgang på henholdsvis 9,6 % og 8,8 % skal anses for ”klar” med den følge, at hun er berettiget til erhvervsevnetabserstatning på 15 %.

Da lovforslaget om indførelsen af 15 %-grænsen blev behandlet i Folketingets Socialudvalg, fremsatte et mindretal et ændringsforslag om, at forslagets 15 %-grænse skulle nedsættes til 5 %. Ifølge socialministerens samlede svar på spørgsmål 27 og 32 vedrørende ændringsforslaget ville indførelsen af en nedre grænse på 5 % medføre en betydelig belastning af administrationen og øge risikoen for, at myndighederne skulle behandle en række sager med bagatelagte og ofte udokumenterbare tab.

I Socialudvalgets betænkning af 9. februar 1978 er flertallets forståelse af lovforslaget opsummeret på den måde, at det ikke er meningen med fastsættelsen af den nedre grænse på 15 % at udelukke i øvrigt berettigede skadelidte fra erhvervsevnetabserstatning, og at hvis der foreligger et klart og varigt tab af erhvervsevnen, vil der efter forslaget blive ydet erstatning for dette erhvervsevnetab med mindst 15 %.

Formålet med at indføre en nedre grænse på 15 % for erstatning af erhvervsevnetab var således at sikre administrationen mulighed for at afvise dyberegående behandling af et stort antal udokumenterbare krav om erstatning for bagatelagte beløb som følge af mindre arbejdsskader. Lovgiver indførte ordningen velvidende, at en lille gruppe skadelidte med erhvervsevnetab i spændet mellem 5 og 15 % ville opnå en minimal overkompensation.

Kravet om, at indtægtstab skal være klart, skal på baggrund af arbejdsskadesikringslovens forarbejder forstås sådan, at det afgørende er, om der er klarhed om årsagen til indtægtsnedgangen. Dette er tilfældet i den foreliggende sag, idet de godt tre måneder, som sagen nu angår, falder midt i et forløb på adskillige år, hvor A ubestridt er påført et erstatningsberettigende erhvervsevnetab som følge af arbejdsskaden. Det skal også indgå i vurderingen, at A er blevet påført en så alvorlig arbejdsskade, at hun er blevet tilkendt fleksjob og dermed endeligt har forladt det almindelige arbejdsmarked.

As indtægtsnedgang på henholdsvis 9,6 % og 8,8 % på årsbasis udgør mere end en månedsløn, hvilket ikke er bagatelagtigt.

Ankestyrelsen og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har anført navnlig, at det i lyset af Højesterets dom i UfR 2024.2853 anerkendes, at As indtægtsnedgang må anses for varig. Spørgsmålet for Højesteret er herefter alene, om hendes indtægtsnedgang på henholdsvis 9,6 % og 8,8 % skal anses for en klar indtægtsnedgang (dvs. af nogen betydning), som berettiger til en erhvervsevnetabserstatning på 15 %.

Dette kan ikke anses for at være tilfældet, da det væsentlige retlige kriterium i en sag som den foreliggende er, at indtægtsnedgangen er nær ved 15 %. Det gælder uanset, at Højesteret i UfR 2024.2853 har fundet, at det ikke er afgørende, om indtægtsnedgangen er tæt på 15 %.

Vurderingen af, om indtægtsnedgangen er klar, skal foretages under hensyntagen til, at lovens klare udgangspunkt er, at der alene tilkendes erstatning for et tab af erhvervsevne, som udgør mindst 15 %. Dette må særligt gælde i en sag som den foreliggende, hvor arbejdsskademyndighederne skal træffe afgørelse i en partstvist, hvor en parts fordel opnås på bekostning af den anden part.

Hertil kommer, at der ikke foreligger administrativ praksis, hvor der tilkendes erhvervsevnetabserstatning for indtægtstab, der er opgjort til henholdsvis 9,6 % og 8,8 %, ligesom erhvervsevnetab fastsættes i procentpoint med intervaller på 5, og at indtægtsnedgangene end ikke udgør 10 %, hvilket relativt set ligger betydeligt under den i loven fastsatte grænse på 15 %.

Det anførte skal også ses i lyset af, at det fremgår af Folketingets Socialudvalgs betænkning af 9. februar 1978, at udvalgets mindretal var enig i, at erhvervsevnetabserstatning ikke alene skal udmåles efter en medicinsk invaliditetstabel, men efter en konkret vurdering af skadelidtes tab af erhvervsevne, og at dette ikke berettiger til at undlade at betale erstatning for tab af erhvervsevne mellem 5 og 15 %. Mindretallets ændringsforslag om, at 15 %-grænsen blev nedsat til 5 %, blev ikke vedtaget.

Parterne i UfR 2024.2853 H var ikke enige om, at en tilskadekommen kan have ret til erstatning, selv om erhvervsevnetabet er mindre end 15 %. Parterne var alene enige om, at der i visse tilfælde kan tilkendes erstatning for tab af erhvervsevne på 15 % efter arbejdsskadesikringslovens § 17 a, selv om indtægtsnedgangen er mindre end 15 %. I tilfælde, hvor erhvervsevnetabet er mindre end 15 %, vil der derimod ikke være ret til erstatning, jf. udtrykkeligt den dagældende arbejdsskadesikringslovs § 17, stk. 1, 2. pkt. Der kan imidlertid – selv om indtægtsnedgangen opgøres til mindre end 15 % – tilkendes erhvervsevnetabserstatning svarende til 15 %, hvis indtægtsnedgangen må anses for klar og varig.

Arbejdsskademyndighedernes hidtidige forståelse af arbejdsskadesikringsloven, der i relation til sager omfattet af lovens § 17 går helt tilbage til lovens oprindelse i 1978, bør tillægges særlig betydning, herunder navnlig i en sag som denne, hvor der er tale om en arbejdsgiverfinansieret forsikringsordning med præmieberegning under hensyn til en gennem lang tid fulgt praksis for erstatningsudbetaling, jf. UfR 2007.1039 H.

Selv hvis der ikke kan stilles krav om en nær sammenhæng mellem indtægtsnedgangen i procent og ordlyden af den dagældende arbejdsskadesikringslovs § 17, stk. 1, har myndighederne med rette afvist at tilkende A erhvervsevnetabserstatning, da det vil være i strid med lovens system, såfremt et indtægtstab på mindre end 10 % medfører tilkendelse af erhvervsevnetabserstatning på 15 %.

Det kan ikke have været lovgivers hensigt med reglerne, at indtægtstab, der er tættere på 5 % end 15 %, skal kompenseres med en erhvervsevnetabserstatning på 15 %. Hvis lovgiver havde ønsket det modsatte, havde lovgiver fastsat grænsen til 5 %, hvilket som nævnt blev foreslået af Socialudvalgets mindretal, men blev afvist.

Hvis Højesteret måtte finde, at der i denne sag skal tilkendes erhvervsevnetabs-erstatning på 15 %, vil arbejdsskademyndighederne skulle gennemgå og eventuelt genoptage et meget betydeligt antal sager efter bestemmelsen i den dagældende arbejdsskadesikringslovs § 17 a tilbage til bestemmelsens indførelse den 1. januar 2006. Hvis Højesteret måtte mene, at fortolkningen af § 17 a i denne sag også måtte få afsmittende effekt på sager, der alene er omfattet af den dagældende arbejdsskadesikringslovs § 17, vil det desuden medføre, at myndighederne skal gennemgå og eventuelt genoptage et endnu større antal sager 30 år tilbage, da det i så fald som udgangspunkt alene vil være den absolutte forældelsesfrist, som finder anvendelse.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstilling

A pådrog sig i 2008 en diskusprolaps i forbindelse med sit arbejde som hjemmehjælper. Skaden blev i 2009 anerkendt som en arbejdsskade.

Ved afgørelse af 15. november 2010 fastsatte Arbejdsskadestyrelsen (nu Arbejdsmarkedets Erhvervssikring) As midlertidige erhvervsevnetab til 60 %, hvilket styrelsen fastholdt i efterfølgende afgørelser.

Den 1. august 2016 blev A ansat i et fleksjob, og den 5. maj 2017 traf Arbejdsmarkedets Erhvervssikring – med henvisning til, at hendes indtægts-nedgang var på 13,5 % – afgørelse om, at hendes midlertidige erhvervsevnetab nu var på 15 %.

Den 28. februar 2019 traf Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelse om, at As midlertidige erhvervsevnetab nu var på under 15 % med henvisning til, at hendes indtægtsnedgang var på 9,6 %. Ankestyrelsen stadfæstede denne afgørelse den 25. juli 2019.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastholdt ved afgørelse af 22. februar 2021, at As midlertidige erhvervsevnetab var under 15 %. Denne afgørelse blev genoptaget, og den 18. marts 2024 traf Arbejdsmarkedets Erhvervssikring med henvisning til, at As indtægtsnedgang var på 13,4 %, afgørelse om, at hendes erhvervsevnetab fra den 1. juni 2019 og frem var på 15 %. Endvidere traf Arbejdsmarkedets Erhvervssikring med henvisning til, at hendes indtægtsnedgang var på 8,8 %, afgørelse om, at erhvervsevnetabet i perioden fra den 1. marts til den 31. maj 2019 var mindre end 15 %.

Ankestyrelsen stadfæstede den 27. juni 2024 Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 18. marts 2024 for så vidt angår den påklagede del af afgørelsen, der angik perioden den 1. juni 2019 og frem, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring havde fastsat As erhvervsevnetab til 15 %.

Sagen for Højesteret angår, om A var berettiget til erhvervsevnetabserstatning svarende til 15 % den 28. februar 2019 og i perioden fra den 1. marts til den 31. maj 2019, hvor hendes indtægtsnedgang var på henholdsvis 9,6 % og 8,8 %.

Fire dommere – Jan Schans Christensen, Kurt Rasmussen, Rikke Foersom og Mohammad Ahsan – udtaler:

Arbejdsskadesikringslovens § 17 og § 17 a

Højesteret har i dom af 9. april 2024 (UfR 2024.2853) – med henvisning navnlig til Folketingets Socialudvalgs betænkning i Folketingstidende 1977-78, tillæg B, betænkning over bl.a. lovforslag nr. L 47, sp. 315 ff. – udtalt, at det afgørende kriterium efter forarbejderne til arbejdsskadesikringslovens § 17 er, om der foreligger et klart og varigt tab af erhvervsevnen som følge af arbejdsskaden, men at der ikke er holdepunkter for, at erhvervsevnetabet skal være tæt på 15 %, for at dette kriterium er opfyldt.

Parterne er enige om, at den nedre grænse på 15 % i arbejdsskadesikringslovens § 17 ikke er absolut, og at en tilskadekommen kan tilkendes erhvervsevnetabserstatning svarende til 15 %, selv om indtægtsnedgangen opgøres til mindre end 15 %, hvis indtægtsnedgangen må anses for klar og varig. De er endvidere enige om, at dette også gælder i tilfælde, hvor den tilskadekomne er i fleksjob, og erhvervsevnetabet derfor skal opgøres efter arbejdsskadesikringslovens § 17 a. Derimod er parterne uenige om, hvor stor indtægtsnedgangen skal være for, at der kan tilkendes erstatning for tab af erhvervsevne svarende til 15 %.

Vi bemærker, at det fremgår af forarbejderne til arbejdsskadesikringslovens § 17, at formålet med den nedre grænse på 15 % for erstatning for erhvervsevnetab bl.a. er at "sikre administrationen mulighed for at afvise dyberegående behandling af et stort antal udokumenterbare krav om erstatning for bagatelagte beløb som følge af mindre arbejdsskader", jf. Folketingstidende 1977-78, tillæg A, lovforslag nr. L 47, sp. 916.

Det følger af det anførte, at en tilskadekommen kan tilkendes erhvervsevnetabserstatning svarende til 15 %, selv om indtægtsnedgangen opgøres til mindre end 15 %, hvis der foreligger et klart og varigt tab af erhvervsevnen som følge af arbejdsskaden, og at der ikke gælder et krav om, at indtægtsnedgangen skal være tæt på 15 %.

I tilfælde, hvor den tilskadekomne er i fleksjob, og erhvervsevnetabet skal opgøres efter arbejdsskadesikringslovens § 17 a, vil der typisk foreligge et klart og varigt tab af erhvervsevnen. Det skyldes, at det er en betingelse for tilkendelse af fleksjob, at der foreligger varige og væsentlige begrænsninger i arbejdsevnen.

I sådanne tilfælde er spørgsmålet, om der er grundlag for at afvise krav om erstatning for tab af erhvervsevne med henvisning til, at der er tale om "udokumenterbare krav om erstatning for bagatelagtige beløb som følge af mindre arbejdsskader".

Om udtrykket "bagatelagtige beløb" bemærker vi, at det i forarbejderne til arbejdsskadesikringslovens § 17 ikke nærmere er beskrevet, hvornår et beløb må anses for bagatelagtigt. Det er efter vores opfattelse forudsat under behandlingen af forslaget til lov nr. 79 af 8. marts 1978 om arbejdsskadeforsikring, at der vil være tale om bagatelagtige beløb, hvis indtægtsnedgangen er mindre end 5 %.

Den konkrete sag

As indtægtstab på henholdsvis 9,6 % og 8,8 % er uomtvistet, og der er tale om en arbejdsskade, som klart og varigt har medført et erhvervsevnetab, hvilket Arbejdsskadestyrelsens afgørelser om, at hun har lidt et erhvervsevnetab på 60 % også er udtryk for.

Vi finder herefter, at Ankestyrelsen skal anerkende, at A den 28. februar 2019 var berettiget til erstatning for tab af erhvervsevne svarende til 15 %, og at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal anerkende, at hun er berettiget til erstatning for tab af erhvervsevne svarende til 15 % i perioden fra den 1. marts til den 31. maj 2019.

Vi stemmer derfor for at tage As påstande til følge.

Dommer Poul Dahl Jensen udtaler:

Efter arbejdsskadesikringslovens dagældende § 17, stk. 1, 2. pkt., ydes der ikke erstatning, hvis tabet af erhvervsevne er mindre end 15 %. Bestemmelsen gælder både i tilfælde, hvor erhvervsevnetabet fastsættes efter § 17, og i tilfælde, hvor erhvervsevnetabet fastsættes for personer, der efter en arbejdsskade er visiteret til fleksjob eller er i fleksjob. I disse tilfælde med fleksjob fastsættes tabet efter lovens § 17 a på grundlag af forskellen mellem indtjeningen før arbejdsskaden og ledighedsydelsen eller indtjeningen i fleksjobbet, hvorved forstås summen af lønnen fra arbejdsgiveren og tilskuddet fra kommunen.

Bestemmelsen i § 17 a indebærer, at erhvervsevnetabet svarer til indtægtsnedgangen, således at en indtægtsnedgang på f.eks. 20 % udløser et erhvervsevnetab på 20 %. Er indtægtsnedgangen mindre end 15 %, fører bestemmelsen til, at erhvervsevnetabet også er mindre end 15 %, og tabet giver dermed som udgangspunkt ikke ret til erstatning, jf. lovens § 17, stk. 1, 2. pkt.

I forarbejderne til lovens § 17 er det bl.a. anført, at der i de tilfælde, hvor der er tale om en klar og varig indtægtsnedgang som følge af en arbejdsskade, vil blive ydet en erhvervsevnetabserstatning på mindst 15 %, og at det ikke er hensigten med den nedre grænse på 15 % at udelukke skadestilfælde, hvor det forekommer klart, at der har været tale om et indtægtstab af nogen betydning, der skyldes arbejdsskaden.

Parterne er – i lyset af det, der er anført i forarbejderne til arbejdsskadesikringslovens § 17 – enige om, at den nedre grænse på 15 % i § 17 ikke er absolut, og at en tilskadekommen efter omstændighederne kan tilkendes erhvervsevnetabserstatning svarende til 15 %, selv om indtægtsnedgangen efter § 17 a opgøres til mindre end 15 %. Som anført af flertallet er parterne imidlertid uenige om, hvor stor indtægtsnedgangen skal være for, at der kan tilkendes erstatning for tab af erhvervsevne svarende til 15 %.

I dommen i UfR 2024.2853 har Højesteret udtalt, at der ikke er holdepunkter for, at erhvervsevnetabet skal være tæt på 15 %, og i dommen fastslog Højesteret, at den tilskadekomne var berettiget til erstatning for tab af erhvervsevne svarende til 15 %, selv om hendes erhvervsevnetab opgjort efter lovens § 17 a udgjorde 10,3 %.

For den periode, som den foreliggende sag angår, udgør As erhvervsevnetab 9,6 % og 8,8 % opgjort efter lovens § 17 a.

Efter arbejdsskadesikringsloven ydes der som nævnt ikke erstatning, hvis tabet af erhvervsevne opgjort efter lovens regler er mindre end 15 %. Lovens ordlyd indeholder ingen undtagelser fra denne nedre grænse. Rækkevidden af den undtagelsesmulighed, der følger af forarbejderne, må fastlægges på en sådan måde, at den ikke underminerer den ordning, der følger af lovens ordlyd. Efter min opfattelse må det derfor kræve sikre holdepunkter i forarbejderne, hvis undtagelsesmuligheden skal kunne finde anvendelse ved erhvervsevnetabsprocenter, der er betydeligt lavere end 15. Sådanne holdepunkter foreligger ikke.

På den baggrund finder jeg, at det er med rette, at arbejdsskademyndighederne ikke har fundet grundlag for at fravige den ordning, der følger af lovens ordlyd, og tilkende A erstatning for tab af erhvervsevne svarende til 15 % i en situation, hvor tabet opgjort efter lovens § 17 a var under 10 %.

Jeg stemmer derfor for at stadfæste landsrettens dom.

Konklusion og sagsomkostninger

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Højesteret tager herefter As påstande til følge som nedenfor bestemt.

I sagsomkostninger for byret, landsret og Højesteret skal Ankestyrelsen og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring hver betale 86.250 kr. til FOA – Fag og Arbejde som mandatar for A. Heraf er 75.000 kr. til dækning af udgift til advokat og 11.250 kr. til dækning af retsafgifter.

THI KENDES FOR RET:

Ankestyrelsen skal anerkende, at A den 28. februar 2019 var berettiget til erstatning for tab af erhvervsevne svarende til 15 %.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal anerkende, at A er berettiget til erstatning for tab af erhvervsevne svarende til 15 % i perioden fra den 1. marts til den 31. maj 2019.

I sagsomkostninger for byret, landsret og Højesteret skal Ankestyrelsen og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring hver betale 86.250 kr. til FOA – Fag og Arbejde som mandatar for A.

De idømte sagsomkostningsbeløb skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.